

[Ministeren for Grønland.]

I det for folketinget fremsatte lovforslag er der taget hensyn hertil.

Der vil endvidere blive taget hensyn til en henstilling fra landsrådet om, at landshøvdingen, såfremt han ikke af landsrådet vælges som medlem af rådet, fast tilforordnes Grønlandsrådet ligesom departementschefen i ministeriet for Grønland m. fl. Endelig vil det ved udarbejdelsen af forretningsordenen blive fastslået, at Grønlandsrådet skal kunne holde møder, uden at de tilforordnede medlemmer deltager.

Jeg anbefaler lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Hermed skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om hypotekforeninger*.

Under arbejdet med dette lovforslag er jeg flere gange blevet mødt med det spørgsmål, om der stadig er et behov for hypotekforeningerne. Er disse foreninger ikke blevet overflødige efter oprettelsen af boliglovens 3 realkreditfonde, som for landbrugsejendommenes vedkommende er blevet suppleret med Dansk Landbrugs Realkreditfond? Svaret kan man finde ved at slå op i Børsens kurslister eller ved at følge de beregninger af den effektive rente på 1., 2. og 3. prioriteterne, som hver måned offentliggøres i Statstidende. Man kan også se på udlånets omfang og vil da konstatere, at hypotekforeningerne i den sidste halve snes år procentvis har haft større fremgang end kreditforeningerne.

Selv om man godt kunne ønske sig, at vort realkreditsystem var knap så kompliceret, som tilfældet er, må man sikkert erkende, at hypotekforeningerne stadig udfylder en plads i den organiserede långivning.

Når der således stadig er behov for hypotekforeningslånene, må låntagerne — for det er jo låntagerne og ikke de enkelte foreninger, sagen drejer sig om — have krav på, at hypotekforeningerne har en tidssvarende

og hensigtsmæssig lovgivning at virke under.

For det første forekommer det da rimeligt at imødekomme landhypotekforeningernes ønske om at komme ind under hypotekforeningsloven. De 3 landhypotekforeninger var jo ude for kraftig modvind i 30-erne og blev som følge deraf stort set holdt uden for hypotekforeningsloven af 1936. Nu har forholdene stabiliseret sig, og der er ikke længere grundlag for at opretholde denne særstilling. Helst så jeg sondringen mellem landforeninger og byforeninger helt ophævet, men dette er ikke lykkedes i denne omgang. Det skal jeg senere vende tilbage til.

Dernæst vil det være naturligt at foretage en ajourføring af hypotekforeningsloven, således at den så at sige kommer på højde med kreditforeningsloven. Kreditforeningsloven, som også er fra 1936, er jo blevet ændret adskillige gange i de forløbne år, uden at hypotekforeningsloven på alle punkter er fulgt med. Dette bør nu rettes op.

Endelig kunne der inden for hypotekforeningernes eget felt ydes et bidrag til en forenkling af realkreditsystemet, ved at man fik tilrettelagt udlånsadgangen på en mere hensigtsmæssig og tidssvarende måde, end tilfældet er nu. Forhåbentlig betegner forslaget en indledning til en sådan rationalisering.

Det er ganske ejendommeligt at betragte foreningernes udlånsadgang eller — sagt på en anden måde — se på, hvilke muligheder låntagerne har for at få hypotekforeningslån.

Begynder vi i hovedstadsområdet, finder vi, at der altid er mindst 2 foreninger at gå til, men i adskillige af hovedstadskommunerne virker både 3 og 4 hypotekforeninger.

Går vi uden for hovedstadsområdet, men holder os på denne side af Lille-Bælt, finder vi, at der er en forening, som har eneret på udlånet i købstæderne, medens en anden forening har eneret på udlånet i de rene landdistrikter. Heldigst stillet er låntagerne